

ΑΡΓΟΝΑΥΤΗΣ

ΕΤΟΣ 34^ο
ΑΡ. ΦΥΛΛΟΥ 264

ΜΗΝΙΑΙΟ ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΙΚΟ ΟΡΓΑΝΟ
ΤΗΣ ΕΥΞΕΙΝΟΥ ΛΕΣΧΗΣ ΒΕΡΟΙΑΣ

ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 2022
ΚΟΥΝΤΟΥΡΟΝ 2022

Μακεδονία Γη ελληνική

Συμπληρώθηκαν δυστυχώς τρία χρόνια από την 25 Ιανουαρίου 2019 όπου το ελληνικό κοινοβούλιο ψήφισε υπέρ του ονόματος «Βόρεια Μακεδονία» για την ονομασία των Σκοπίων. Έτσι λοιπόν μετά την επικύρωση από το ελληνικό κοινοβούλιο της προδοτικής συμφωνίας για τη μετονομασία της πΓΔΜ σε "Βόρεια Μακεδονία" οι γείτονες από την 12η Φεβρουαρίου του 2019 ονομάζονται και «επίσημα» με το ιερό όνομα της Μακεδονίας μας.

Οι δεκάδες συγκεντρώσεις σε όλη την επικράτεια στις οποίες συμμετείχαν παιδιά, γυναίκες παππούδες και κάθε ηλικίας άνθρωποι γνήσιοι δημοκράτες Έλληνες ήταν για να βροντοφωνάσουμε για αυτό που όλοι γνωρίζουμε ότι είναι το σωστό, δηλαδή

**«Η ονομασία του υπόψη κράτους κακώς περιέχει τη λέξη "ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ" και όλοι μαζί οι Έλληνες θα συνεχίσουμε να φωνάζουμε για να ακουστούμε σε όλη την οικουμένη:
Η ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ ΣΤΟΝ ΠΕΡΑΣΜΑ ΤΩΝ ΑΙΩΝΩΝ
ΕΙΝΑΙ ΜΙΑ ΚΑΙ ΕΙΝΑΙ ΕΛΛΗΝΙΚΗ».**

Ράβε - Ξήλωνε και πάλι απ' την αρχή

Πριν τις γιορτές των Χριστουγέννων οι "ειδικοί" για την ανακαίνιση της μονής της Παναγίας Σουμελά στον Πόντο, πραγματοποίησαν μια δύσκολη και επίπονη εργασία η οποία συνεχίζεται και θα ολοκληρωθεί τις επόμενες ημέρες.

Συνέχεια στην 6η σελίδα

Απολογιστική Τακτική Γενική Συνέλευση για το έτος 2021

Πραγματοποιήθηκε η ετήσια Τακτική Γενική Συνέλευση του συλλόγου την Κυριακή 16 Ιανουαρίου 2022 και ώρα 11.00 π.μ., στο Πνευματικό Πολιτιστικό Κέντρο της Λέσχης (Λ. Πορφύρα 1, Βέροια).

Το πρόγραμμα της συνέλευσης ξεκίνησε στις 11.00 με την κοπή της βασιλόπιτας για το έτος 2022 και αμέσως μετά βραβεύτηκε ο μαθητής Βαφειδής Σταύρος για την επίδοσή του στη Γ' Λυκείου κατά το προηγούμενο ακαδημαϊκό έτος και την εισαγωγή του στην Ιατρική Σχολή του ΑΠΘεσσαλονίκης από τον π. πρόεδρο της λέσχης κ. Καμπουρίδη Κων/νο με έπαινο και με χρηματικό βραβείο που θεσπίστηκε φέτος και δόθηκε πρώτη φορά προς τιμή του αείμνηστου Ευστάθιου Αθανασιάδη (Γεροστάθη).

Συνέχεια στην 2η σελίδα

Εννέα Ιμερίτες δέκα παρχανάδες (γνώμες)

Πέρασαν οι γιορτές του δωδεκαμήρου των Χριστουγέννων και του νέου έτους όπου όλα κύλησαν ευχάριστα μεταξύ φαγητού-ποτού-τραγουδιού και κορονοϊού, για να μην ξεχνιόμαστε.

Πλησιάζει όμως η ώρα που για άλλη μια φορά εμείς οι πόντιοι απόγονοι των Τραντέλλενων Ποντίων του αξέχαστου Πόντου θα κληθούμε να μετάσχουμε σε εκδηλώσεις για τη θλιβερή επέτειο της γενοκτονίας των προγόνων μας. Για μια ακόμη φορά θα είμαστε μάρτυρες των δεκάδων εκθέσεων ιδεών, των ποικίλων απαγγελιών πεζών και ποιημάτων, των καταθέσεων στεφανιών και στο τέλος όλα καλά, χωρίς ουσιαστικό διάλογο και γεφύρωση των εσωστρεφειών μας.

Συνέχεια στη 2η σελίδα

Φίλος γιαμ Τουσμάνος

Γράφει: ο Νίκος Τουμπουλίδης

Ακούμε τον τελευταίο καιρό την τουρκική πολιτική και στρατιωτική ηγεσία να κατηγορεί την Ελλάδα για επεκτατισμό. Ο λόγος που το κάνουν αυτό δεν είναι διότι εμείς είμαστε ιμπεριαλιστές απέναντι τους αλλά γιατί δεν θέλουν να μας "επιτρέπουν" να λέμε ότι έχουμε έναν επικίνδυνο γείτονα δίπλα μας. Όμως αν δεν γνωρίζεις πως σκέφτεται ο "σύμμαχος" σου, ούτε διαπραγματεύεσαι με αξιώσεις μαζί του, ούτε αν χρειασθεί τον πολεμάς αποτελεσματικά.

Ας αναφέρουμε για το λόγο αυτό μερικές αλήθειες για την τουρκική λογική, ώστε να ξέρουμε με ποιους έχουμε να κάνουμε.

Οι Τούρκοι δεν μας θεωρούν ιστορική συνέχεια ούτε της αρχαίας Ελλάδας ούτε του Βυζαντίου. Μας θεωρούν ένα μικρό κρατίδιο που διαχωρίστηκε από την Οθωμανική αυτοκρατορία τους, όχι ως προϊόν προϋπάρχουσας εθνικής

Συνέχεια στην 6η σελίδα

ΑΡΓΟΝΑΥΤΗΣ ΜΗΝΙΑΙΑ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΕΥΞΕΙΝΟΥ ΛΕΣΧΗΣ ΒΕΡΟΙΑΣ

www.elverias.gr

ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ - ΕΚΔΟΤΗΣ
ΕΥΞΕΙΝΟΣ ΛΕΣΧΗ ΒΕΡΟΙΑΣ
Λάμπ. Πορφύρα 1- Πανόραμα Βέροιας
Τηλ.: 2331072060 - Fax: 2331028356
Βέροια - Τ.Κ. 59132
Email: info@elverias.gr

Ιδρυτής
+ ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΕΛΕΤΙΔΗΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
Ε.Λ.ΒΕΡΟΙΑΣ

ΥΠΕΥΘΥΝΟΙ ΥΛΗΣ
ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΚΑΠΟΥΡΤΙΔΗΣ
ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΤΟΥΜΠΟΥΛΙΔΗΣ

ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΚΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ
ΜΑΡΙΑ ΣΑΛΟΝΙΚΙΔΟΥ

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΗΣ
ΕΥΞΕΙΝΟΣ ΛΕΣΧΗ ΒΕΡΟΙΑΣ

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ
ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΚΑΙ ΕΚΤΥΠΩΣΗ
ΚΑΡΑΜΑΝΛΙΔΗΣ Ν. & ΣΙΑ Ο.Ε.
ΝΕΑ ΝΙΚΟΜΗΔΕΙΑ
ΤΗΛ. 23310 90339 - 90234

ΑΡΓΟΝΑΥΤΗΣ
Λ. Πορφύρα 1
591 32 - ΒΕΡΟΙΑ ΗΜΑΘΙΑΣ
Κωδικός 1000001

Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΤΗΣ Ε.Λ. ΒΕΡΟΙΑΣ

Λειτουργεί καθημερινά πλην
Παρασκευής και Σαββάτου
από τις 17:00 έως τις 21:00.

ΧΟΡΗΓΟΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

e-pontos.gr
pontostv.gr
verianet.gr
inveria.gr
alexandriamou.gr
24oresimathia.gr
pliroforiodotis.gr
laikoyra.gr
faretra.info
veriamou.blogspot.com
βεροιώτης.gr
alexandreia-gidas.gr
imathia-live.blogspot.com
blogspotanthemia.com
ammosimathia.blogspot.com
idisi-gr.blogspot.gr
arive.gr
efxinospontos.gr

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΑ ΝΕΑ

16-1-2022

Έγινε η Γενική Απολογιστική Συνέλευση για το έτος 2021

Εννέα Ιμερίτες δέκα παρχανάδες (γνώμες)

Συνέχεια από την 1η σελίδα

Όλοι θα νικήσουμε, όλοι θα δοξαστούμε και όλοι θα πούμε ως ειδικοί τις προτάσεις μας για το θέμα προώθησης και επίλυσης του καυτού θέματος της γενοκτονίας των παππούδων μας. Δυστυχώς για μια ακόμη φορά στο τέλος θα μαλώσουμε, θα κατηγορήσουμε όποιον μπορούμε και η ιστορία θα καταγράψει την ουσιαστική αδιαφορία μας για το πρωτεύον θέμα της γενοκτονίας που οφείλουμε να σεβόμαστε και να στηρίζουμε μια κεντρική προσπάθεια με πράξεις και όχι με λόγια.

Έχουμε όλοι μαζί την ευθύνη να προβάλουμε και να αναδείξουμε τη γενοκτονία των προγόνων μας αλλά και όλων των χριστιανικών πληθυσμών της Ανατολίας με τη Διεθνοποίηση και τη Διεθνή Αναγνώριση και Καταδίκη της Τουρκίας. Μα για να γίνει αυτό πρέπει πρώτα να έχουμε μεταξύ μας ψυχική και αδελφική ομόνοια, με αμοιβαίες υποχωρήσεις.

Ας ευχηθούμε να γίνει η αρχή από τη Βέροια και ας ακολουθήσουν και οι ομοσπονδίες και οι λοιποί σύλλογοι. Ίδωμεν...

Απολογιστική Τακτική Γενική Συνέλευση για το έτος 2021

Συνέχεια από την 1η σελίδα

Στη συνέχεια το σώμα προχώρησε στην εκλογή προεδρείου της ΓΣ, το οποίο αποτελούμενο από τους κ. Λεωνίδα Μελίδη ως πρόεδρο και Αθανάσιο Μορφίδη ως Γραμματέα, ανέγνωσε τα θέματα ημερήσιας διάταξης.

Ακολούθησε ο διοικητικός απολογισμός έτους 2021 και ο προγραμματισμός έτους (εισηγητική έκθεση) για το 2022 από τον πρόεδρο της λέσχης κ. Νικόλαο Τουμπουλίδη και ο οικονομικός απολογισμός έτους 2021 και προϋπολογισμός έτους 2022 από την ταμία κ. Σταθούλα Ανεσίδου ενώ ο πρόεδρος της εξελεγκτικής επιτροπής κ. Λάζαρος Ζευγαρόπουλος διάβασε τη σχετική έκθεση ελέγχου του ταμείου.

Ακολούθησαν ερωτήσεις-τοποθετήσεις και προτάσεις από τα παρευρισκόμενα μέλη και δόθηκαν οι αναγκαίες απαντήσεις.

Κλείνοντας ο πρόεδρος εξέφρασε την ευχή του για υγεία και πρόοδο σε όλο τον κόσμο και κάλεσε όλα τα μέλη για μεγαλύτερη συμμετοχή στην καθημερινότητα του συλλόγου, λέγοντας χαρακτηριστικά ότι όλοι μπορούμε να συνεισφέρουμε στην πρόοδο της λέσχης για να είμαστε συνοδοιπόροι στο χρέος, στη μνήμη, στη δικαίωση.

Κλήρωση του ετήσιου λαχνού

Κατά την Τακτική Γενική Απολογιστική Συνέλευση στις 16 Ιανουαρίου 2022 έγινε και η κλήρωση του ετήσιου λαχνού, με τυχερούς τους παρακάτω αριθμούς:

1. **No 640**: ένα τριήμερο ταξίδι εντός Ελλάδας για το 2022, προσφορά του ΓΡΑΦΕΙΟΥ ΤΑΞΙΔΙΩΝ ΑΧΙΛΛΕΑ ΑΛΑΤΣΙΔΗ
2. **No 467**: ένα μονοήμερο ταξίδι εντός Ελλάδας για το 2022, προσφορά του ΓΡΑΦΕΙΟΥ ΤΑΞΙΔΙΩΝ ΑΧΙΛΛΕΑ ΑΛΑΤΣΙΔΗ
3. **No 444**: ένα βιβλίο του Ευστάθιου Αθανασιάδη (Γεροστάθη)

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 2022

Εντός του Φεβρουαρίου 2022 θα πραγματοποιηθούν τα έθιμα του Χάσκα, του Κουκάρα και ο παιδικός αποκριάτικος χορός (πάρτι Μασκέ) και πάντα σύμφωνα με τα ισχύοντα υγειονομικά μέτρα.

ΑΠΟ ΤΟ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ ΜΑΣ ΤΟΥ 2017

ΩΤΙΑ ΘΕΟΔΩΡΙΔΟΥ ΑΝΘΟΥΛΑ

ΔΟΣΟΛΟΓΙΑ:

Υλικά:

- Αυγά: 5
- Γιαούρτι ½ κιλό ή 1 μεγάλη κούπα
- Ζάχαρη: 1 κούπα
- Ελαιόλαδο: 1 κούπα
- Τσίπουρο: 1 σφηνάκι
- Μπέικιν: 1 τεμάχιο
- Σόδα μαγειρική: 1 κουταλάκι του γλυκού
- Μπυρομαγιά: ¼ του κύβου.

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΣ:

- Χτυπάμε τα αυγά με τη ζάχαρη.
- Προσθέτουμε το γιαούρτι και το λάδι.
- Κατόπιν βάζουμε το τσίπουρο.
- Προσθέτουμε το αλεύρι (όσο παίρνει).
- Βάζουμε το μπέικιν, τη σόδα και τη μπυρομαγιά.
- Το ζυμάρι να γίνει μέτριο, ούτε μαλακό ούτε σφιχτό πολύ.
- Μόλις γίνει η ζύμη εύπλαστη κόβουμε κομματάκια και τα πλάθουμε σε σχήμα αυτιών.
- Τα τηγανίζουμε σε αρκετό λάδι μέχρι να ροδίσουν.

ΚΑΛΗ ΣΑΣ ΟΡΕΞΗ

ΔΙΑΦΟΡΑ ΕΓΚΥΚΛΟΠΑΙΔΙΚΑ

- Ένα υγιεινό βραδινό χειμωνιάτικο γλυκό με ιδιαίτερη γεύση.
- Η σόδα δεν χρησιμεύει μόνο σαν χωνευτικό, αλλά μπορεί να τη χρησιμοποιήσετε για να καμάρεξε ερεθισμούς του δέρματος, τσουξίματα στα μάτια και μυϊκές κράμπες.

Οι αληθινοί Άγιοι της αγάπης

Οι Άγιοι Απόστολοι Ακύλας και Πρίσκιλλα

Οι Άγιοι Απόστολοι Ακύλας και Πρίσκιλλα ήταν ζευγάρι Ιουδαίων και καταγόταν από τον Πόντο. Ήσαν δε άνθρωποι ενάρετοι και ευσεβείς. Όταν ο απόστολος Παύλος, επισκέφθηκε την Κόρινθο, για να διδάξει την ορθόδοξη πίστη, το ζεύγος του προσέφερε θερμή φιλοξενία καθώς είχε εντυπωσιαστεί με το κήρυγμά του. Τόσο τους άγγιξε ο φλογερός και σωτήριος λόγος του απόστολου, ώστε αφού κατηχήθηκαν και βαπτίσθηκαν από αυτόν, αποφάσισαν να τον ακολουθήσουν στις περιοδείες του ως βοηθοί του. Ο απόστολος εντυπωσιάσθηκε τόσο από τις αρετές και τη χριστιανική τους δράση ώστε τους μνημονεύει στις επιστολές του γράφοντας ότι για τις προσφερθείσες υπηρεσίες τους και το θάρρος είναι ευγνώμων όχι μόνον εκείνος, αλλά και όλες οι εκκλησίες των εθνών.

Ο Μακαριστός Αρχιεπίσκοπος Χριστόδουλος, σε μια προσπάθεια να τραβήξει την προσοχή των νέων προς την Ορθόδοξη Πίστη, πρότεινε στους ερωτευμένους και τα αντρόγυνα να γιορτάζουν την αγάπη τους την προηγούμενη του ξενόφερτου και ανύπαρκτου Αγίου Βαλεντίνου, δηλαδή στις 13 Φεβρουαρίου με τους Άγιους Απόστολους Ακύλα και Πρίσκιλλα, γιατί αυτοί είναι οι πραγματικοί προστάτες τους. Οι Άγιοι Απόστολοι Ακύλας & Πρίσκιλλα εορτάζουν στις 13 Φεβρουαρίου έκαστου έτους.

Είναι ευκαιρία να τους γνωρίσουμε λίγο καλύτερα και ας παραδειγματιστούμε από την αγάπη που είχαν σαν ζευγάρι ο ένας για τον άλλον και οι δυο μαζί στον Έναν και Μοναδικό Τριαδικό Θεό. Ας τους τιμήσουμε σαν Ορθόδοξοι Χριστιανοί που είμαστε και ας τους γιορτάσουμε χαρίζοντας αγάπη ο ένας στον άλλον.

Ο Ακύλας ήταν ένας Εβραίος που είχε γεννηθεί στον Πόντο. Σε νεαρή ηλικία πρέπει να εγκαταστάθηκε στην Ρώμη, όπου και πιθανώς γνώρισε την Πρίσκιλλα, την «μικρή Πρίσκα», Ρωμαία, που ίσως ανήκε στην ανώτερη τάξη, με την οποία και

παντρεύτηκε.

Ο Ακύλας και η Πρίσκιλλα έφθασαν στην Κόρινθο, γύρω στο έτος 50 μ. Χ., όπου και συναντήθηκαν με τον Απόστολο Παύλο, ο οποίος είχε μόλις ολοκληρώσει την διδασκαλία του στην Αθήνα.

Ο Παύλος που εξασκούσε το επάγγελμα του κατασκευαστή σκηνών, αρνούμενος να χρηματοδοτεί το αποστολικό του έργο από τις εκκλησίες της εποχής, θα γνωρίσει το νεαρό ζευγάρι που ασκούσε το ίδιο επάγγελμα και θα αναπτύξει μαζί τους στενή φιλική σχέση. Ο Ακύλας και η Πρίσκιλλα θα ασπαστούν τον Χριστιανισμό και θα βαπτισθούν από τον ίδιο τον Παύλο.

Η αφοσίωσή τους στο πρόσωπό του ήταν τόση που θα τον ακολουθήσουν στο ταξίδι του στην Μικρά Ασία, όπου και θα παραμείνουν για το μεγαλύτερο μέρος της σύντομης ζωής τους, επιδεικνύοντας πλούσιο και σημαντικό αποστολικό έργο. Ο Απόστολος εντυπωσιάσθηκε τόσο από τις αρετές και τη χριστιανική τους δράση ώστε τους μνημονεύει στις επιστολές του γράφοντας ότι για τις προσφερθείσες υπηρεσίες τους και το θάρρος είναι ευγνώμων όχι μόνον εκείνος, αλλά και όλες οι εκκλησίες των εθνών. Από την Συρία, θα καταλήξουν στην Έφεσο, όπου θα αναλάβουν πρωτεύοντα ρόλο στην μικρή χριστιανική κοινότητα της εποχής.

Από χέρια παγανιστών θα βρουν τον μαρτυρικό θάνατο ο Ακύλας και η Πρίσκιλλα δια αποκεφαλισμού, σύμφωνα με τις γραφές και η μνήμη τους θα μνημονεύεται στο Ορθόδοξο εορτολόγιο, όχι μόνο για το αποστολικό τους έργο, αλλά και για την συζυγική τους σχέση και την αγάπη που είχε ο ένας για τον άλλον, καθώς ο συγγραφέας των πράξεων των Αποστόλων, Λουκάς, περιγράφει τον Ακύλα και την Πρίσκιλλα, ως το ιδανικό χριστιανικό ζευγάρι.

Ο Ακύλας και η Πρίσκιλλα έμειναν ενωμένοι και αγαπημένοι μέχρι και την τελευταία στιγμή, αφού σύμφωνα με την ακολουθία του Όρθρου όταν ο Ακύλας είδε την γυναίκα του να αποκεφαλίζεται και

να μαρτυρεί είπε : «Μπορώ να μην φανώ άνδρας εγώ, ανάλογα προς την γυναίκα μου ανδρείος και πρόθυμος για αποκεφαλισμό για την Πίστη του Χριστού;» και την ακολούθησε στον θάνατο!

Τελειώνοντας ας θυμηθούμε τα λόγια του ιερού Χρυσόστομου:

“Δεν υπάρχει τίποτε πιο πολυτιμότερο από το ν' αγαπιέται πολύ ο άντρας από τη γυναίκα του και η γυναίκα από τον άντρα της” και πάλι “Δεν είναι η περιουσία που φέρνει τον πλούτο στους συζύγους αλλά η μεταξύ τους αγάπη”.

Άπολυτίκιον 'Ηχος δ'

Χριστὸν ἀγαπήσαντες καὶ φωτισθέντες
τὸν νοῦν, τὴ πίστει ἐνούμενοι καὶ συζυγία
σεμνή, Ακύλας καὶ Πρίσκιλλα ἦσαν μὲν
προεστῶτες ἐκκλησίας κατ' οἶκον,
Παύλου δὲ τοῦ φωστήρος συνεργοὶ καὶ
προστάται. Διὸ αὐτοὺς τιμῶμεν καὶ μιμησώμεθα

Ο Κούντουρον, ο κούτσουρον, ο ουραδοκομμένον

Ο Φεβρουάριος στην ποντιακή διάλεκτο είναι ο Κούντουρον (ή Κούντουρος), σύνθετη λέξη από το κοντός+ουρά, που παραπέμπει στις κουτσουρεμένες –πότε κατά δύο και τα δισεκτα έτη κατά μία–, μέρες του μήνα.

Με τον Κούντουρον παρομοιάζεται, μεταφορικά, και ο λειψός στα μυαλά άνθρωπος. Τον Φεβρουάριο, το μήνα που θεωρείται ότι φέρνει γρουσουζιά, δεν έκαναν γάμους –ιδίως αν το έτος ήταν δισεκτο–, και δεν ξεκινούσαν καμία σοβαρή δουλειά.

Η αστάθεια του καιρού, αλλά και το χιόνι που πέφτει –το οποίο όμως δεν φέρνει τον πάγο του Ιανουαρίου–, συμπυκνώνονται στη φράση «Ο Κούντουρον έν' λειψτός, έν' ολίγον πα ζαντός», δηλαδή ο Φεβρουάριος είναι λειψός, είναι και λίγο παλαβός. Το κρύο παραμένει τσουχτερό, αλλά τις καλές ημέρες προετοιμαζαν τα χωράφια για τις ανοιξιάτικες καλλιέργειες.

Το χρονικό διάστημα της κακοκαιρίας που παρατηρείται τον Φλεβάρη και τον Μάρτη στον Πόντο έχει το δικό του όνομα: είναι το λυκοχάντζ(ιν). Στον πληθυντικό, λυκοχάντζε, η λέξη σημαίνει τη στιγμή που αρχίζει να συννεφιάζει ο ουρανός.

Η λυκοχαντζού επισκέπτεται τα σπίτια τη Σαρακοστή, μεταξύ Φεβρουαρίου και Μαρτίου, με

σκοπό να τα βλάψει. Για να προφυλαχτούν από το κακό, οι ένοικοι άφηναν στην πόρτα ένα άχρηστο αντικείμενο (κατά κανόνα τσαρούχι), ώστε το δαιμόνιο να πάρει το λάφυρο και να αφήσει το σπίτι ήσυχο.

Στην αφθονία των γαλακτοκομικών τη συγκεκριμένη περίοδο οφείλεται και η φράση «έρθεν και ο Κούντουρον, θα τρως πολλά βούτορον». Η κατανάλωση βουτύρου, ανάλατου ή αλατισμένου, γινόταν το χειμώνα. Φυλασσόταν σε ειδικά ξύλινα δοχεία, στις χαμηλές θερμοκρασίες των κελαριών. Η ποικιλία στο χρώμα ήταν θέμα εποχής και διατροφής των ζώων.

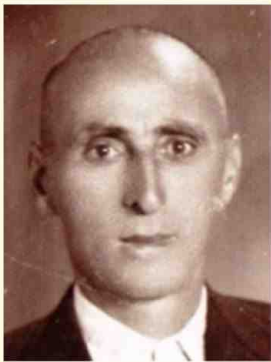
Τον Φεβρουάριο ξεκινούσε η δίμηνη περίοδος ανθοφορίας των άγριων λεφτοκάρων (φουντουκιών) που αντέχουν περισσότερο στο κρύο από την κοινή, ήμερη φουντουκιά. Την ίδια εποχή στην αγορά εμφανίζονταν τα σκουμπριά, ένα ψάρι εποχικό και σχετικά ακριβό, επομένως προσιτό κυρίως στους εύπορους. Τα συντηρούσαν σε αλάτι με προσθήκη δάφνης, ή αποξηραμένα (τσιρος) ή καπνιστά.

Ακόμα, ήταν η εποχή που σταματούσε η αλιεία των γαύρων(χαψία). Στο φτηνό αυτό ψάρι τον Φεβρουάριο γίνονταν το πρώτο πάστωμα με σχετικά λίγο αλάτι (μελίπαστα ή σκυλεντέρια), προκειμένου η κατανάλωση να είναι άμεση. Άφηναν τα χαψία 4-5

μέρες να σιτέψουν, και ίσως να αποκτήσουν κάποια βαριά μυρωδιά, και στη συνέχεια τα αποκεφάλιζαν και τα αλάτιζαν. Συνήθως πρόσθεταν και φύλλα δάφνης, λεμονόφλουδες και ανάλεστο μαύρο πιπέρι.

Η Παναγία τιμάται ιδιαίτερα από τους Πόντιους, οι οποίοι σε όλες τις θεομητορικές γιορτές τηρούσαν αυστηρά την αργία. «Τα δύο τη Κουντούρ τη Παναΐας», δηλαδή στις 2 Φεβρουαρίου, ανήμερα της Υπαπαντής, ήταν σχεδόν ανεπίτρεπτο να δουλεύει κάποιος. Έλεγαν: «Αϊλί εκείνον π' έκαμεν τα δύο τη Κουντούρ' τη Παναΐας. Μήτε η τζέπρα αφήν' ατον μήτε ανεχετία», δηλαδή «αλίμονο σε εκείνον που δουλεύει στις 2 Φεβρουαρίου. Ούτε η λέπρα τον αφήνει, ούτε η ανέχεια».

Μεγάλη γιορτή στον Πόντο ήταν και των Αγίων Θεοδώρων. Η μνήμη του Θεόδωρου του Στρατηλάτη, αξιωματούχου του ρωμαϊκού στρατού που ζούσε στην Ποντοηράκλεια, τιμάται στις 8 Φεβρουαρίου. Ο άγιος και μεγαλομάρτυρας Θεόδωρος ο Τήρων, που καταγόταν από την Αμάσεια και υπηρετούσε στο τάγμα των τηρώνων (νεοσυνλήκτων), της εκεί ρωμαϊκής λεγεώνας, γιορτάζει στις 17 Φεβρουαρίου, και το Σάββατο της πρώτης εβδομάδας της Μεγάλης Σαρακοστής σε ανάμνηση του θαύματος των κολλύβων.

Συνέχεια από το προηγούμενο τεύχος

Ο ΠΟΝΤΟΣ ΑΝΑ ΤΟΥΣ ΑΙΩΝΑΣ

Ευστάθιου Αθανασιάδη - Τσαντεκίδη (από το ομώνυμο έργο του Γεροστάθη)

Κολώνεια ή Νικόπολις

Ίδρύθηκε στα 66 π.Χ. από τούς Ρωμαίους για ανάμνηση της νίκης τους έναντίον Μιθριδάτη του Μεγάλου, κοντά στην σημερινή Καρά-Χισάρ-Σαρκή. Στόν καιρό τών Βυζαντινών είχε και φρούριο του οποίου τά ερείπια σώζονται. Είχε και όρυχεία στυπτηρίας. Ή έπαρχία της ήταν όρεινή μέν αλλά πλουσία εις σιτηρά, κτηνοτροφικά προϊόντα και καρπούς. Μ' όλα ταύτα οί κάτοικοι ξενιτεύονται στη Ρωσσία, Κωνσταντινούπολη και Αμερική. Είχε δέ ή περιφέρεια 95 άκμαία χωριά καθαρώς Έλληνικά μέ 60.000 κατοίκους οί όποιοι έξορίσθηκαν στο έσωτερικό οί δέ περιουσίες τους λεηλατήθηκαν.

Οινόη

Παράλιος πόλη, μητρόπολις τών αρχαίων Χαλύβων, άποικία της Αττικής Οινόης κατά την παράδοση μέ φρούρια όχυρά, κατά τούς Βυζαντινούς χρόνους ήταν μία από τίς άκμαιότερες πόλεις του Πόντου. Επί Τουρκοκρατίας οί κάτοικοί της κατέγιναν στην ναυτιλία και είχαν Χριστιανό διοικητή. Πρίν από τόν πόλεμο είχε 5.000 Έλληνες οί όποιοι κατά τό 1917 πήραν διαταγή νά εγκαταλείψουν την πόλη. Όσοι γλύτωσαν κατέφυγαν έδω. Στην αρχαιότητα όνομαζόταν Οΐναιον και σήμερα Ούνγε.

Πολεμώνιον

Παράλιος πόλη πού όνομάσθη από τόν Βασιλέα Πολέμωνα πού την άνήγειρε στη θέση της αρχαίας Σίδης, όταν για τίς υπηρεσίες του προς τή Ρώμη έλαβε τό κρατίδιο του Πολεμωνιακού Πόντου. Σήμερα είνε μόνο όρμος.

Κοτύωρα

Παράλιος πόλη άποικία της Σινώπης. Κατά την Περσική κυριαρχία ήταν αυτόνομος, υπετάχθη στο Βασίλειο του Πόντου. Στα Κοτύωρα έμειναν οί Μύριοι 45 μέρες και από εκεί έπλευσαν στη Σινώπη. Κατά τό δεύτερο αιώνα μ.Χ, ήσαν μικρή κόμη, πού δέν άναφέρεται κατά τό μεσαίωνα. Επί Τουρκοκρατίας προόδευσε πολύ όνομαζομένη Ορντού και ήταν όνομαστή για τά χαλιά της. Κατά τό 1917 έξορίσθηκαν σέ 7 άποστολές στο Έρμπαα όπου πέθαναν τά 40 έκατοστά. Κατά δέ τόν Ιούνιο του 1921 800 άτομα έξορίσθηκαν στο Μουρατχάν. Εκεί χώρισαν 250 άνδρες και έστειλαν στο Έρζερούμ και τούς ύπολοίπους στο Βάν. Ή γενική φθορά ήταν 70%.

Κερασούς

Παράλιος πόλη ή αρχαία Φαρνακία και ή σημερινή Κιρεζόν. Ήταν άποικία της Σινώπης στην όποία ήταν φόρου ύποτελής κατά τό 400 π.Χ. Ή Κερασούς ήκμασε κατά τούς Ρωμαϊκούς χρόνους, είχε καλλωπισθει από τό Βασιλέα του Πόντου Φαρνάκην τόν Α' του οποίου και πήρε τό όνομα ως τό δεύτερο μ.Χ. αιώνα. Κατά την παράδοση ό Ρωμαίος Λούκουλλος από την Κερασούντα μετέφερε και φύτεψε στην Ιταλία τά κεράσια, τά όποια όνομάσθηκαν έτσι από τό όνομα της Κερασούντας στην όποία καλλιεργούνταν τότε. Επί τών Κομνηνών ήταν πόλη όχυρά. Όστερα από την κατάληψιν της Σινώπης από τούς Τούρκους, ή Κερασούντα ήταν ή δευτέρα πόλη της αυτοκρατορίας. Όταν έπεσε ή Τραπεζούντα έπεσε και ή Κερασούντα. Σώζονται ακόμα ερείπεια κτισμάτων του Μιθριδάτου και νεώτερα.

Πρίν από την ανταλλαγή ή Κερασούντα είχε 11.000 Έλληνες άσχολουμένους στο έμπόριο στίς τέχνες (Ήλιος). Τό κατ' έξοχήν προϊόν της ήταν τά λεφτοκάρυα. Είχεν όκτατάξιο σχολείο και παρθεναγωγείο και πλουσία βιβλιοθήκη. Αντίκρου στην πόλη είναι τό νησί Αρετιάς μέ ερείπεια αρχαίου ναού του Άρη. Στην Αρετιάδα άραξαν οί Αργοναύτες όταν ξεφυγαν από τόν Αϊήτη και θυσίασαν στον Άρη, από τόν όποιο και πήρε τό όνομα τό νησί.

Πουλαντζάκη

Είχεν άμιγή Έλληνικό πληθυσμό από 2.500 μέ άστικό σχολείο και παρθεναγωγείο μέ κύριον προϊόν τά λεφτοκάρυα.

Τρίπολις

Παράλιος πόλη και πλησίον τά ερείπεια της αρχαίας Ισχοπόλεως επάνω σέ βραχώδες ύψωμα. Χρησίμεινε ως θέρετρο τών αυτοκρατόρων της Τραπεζούντας. Πρίν από την ανταλλαγή είχε 3.000 Έλληνες, στη δέ περιφέρειά της υπήρχαν 125 χωριά τών όποίων οί Έλληνες υπερέβαιναν τάς 20.000.

Αργύρια

Ή σημερινή Χαλκάβαρα στίς εκβολές του Χαρσιώτη μέ μεταλλεία άργύρου.

Φιλοκάλεια

Ή σημερινή Έλεβή.

Πλάτανα

Παράλιος κωμόπολη πλησίον εις την αρχαίαν Έρμώνασσαν. Είχεν 3.000 Έλληνες πού καλλιεργούσαν κυρίως καπνό και έληές. Στην περιφέρειά της υπήρχαν 8 Έλληνικά χωριά.

Αργυρούπολις

Πολίχνη του έσωτερικού όνομασθεισα από τά μεταλλεία Αργύρου της περιφέρειας όνομαζόταν και Κάν από τόν ποταμόν Κάνιν και Τουρκικά Γκιουμουσχανέ. Προσέφερε μεγάλες υπηρεσίες στην περιφέρεια διά τών αρχιμεταλλουργών πού είχαν μεγάλη δύναμη επί Τουρκοκρατίας αλλά και συνέδραμον ύλικώς πολλούς μητροπολίτες και πατριάρχες πού ζητούσαν τή συνδρομή της. Πολλοί από τούς κατοίκους της είχαν μεταναστεύσει στο έσωτερικό για νά εκμεταλλευθούν διάφορα μεταλλεία και τόν Καύκασο στα μεταλλεία του Άλλάχ-βερτί και της Αχτάλκας. Έπειδή ή οικονομική της κατάσταση ήταν άνθηρά, γι αυτό πολλοί έγιναν μητροπολίτες άλλοι δέ είχαν επιδοθει στο έμπόριο στο όποιο και προόδευαν. Στην Τραπεζούντα δέν μπόρεσαν νά ριζώσουν Έβραίοι, διότι έλεγαν οί Κιμισχαναληδες άς σ' Έβραίοις δειρ είναι. Από τά χωριά της περιφέρειας της τά κυριώτερα ήσαν ή Τσίτε μέ πολλούς μεταλλουργούς και λογίους, ή Βαρενού πατρίδα πολλών λογίων, ή Ίμερα μέ καλά σχολεία. Κορόνιξα μέ μεταλλεία χαλκού, άργύρου και μαγγανίου. Σταυρί μέ πολλούς ναούς και παρακλησία του οποίου μερικοί κλωστοί υπέφεραν πολύ διότι ή Τουρκική κυβέρνηση δέν τούς άνεγνώρισε ως Χριστιανούς. Κελκί τό αρχαίο Λάχαιο μέ πολλά Έλληνικά χωριά τά όποια μετανάστευσαν στη Ρωσία ή Κρώμνη μέ τούς γλεντζέδες κατοίκους της, ή Μούζαινα της όποιας οί κάτοικοι ήσαν άρτοποιοί έπαγγελματίες ή Βαρενού μέ πολλούς λογίους και μητροπολίτες.

Κιουρτούν

Μέ μεγάλη χωριά την Γαργάινα και Δέσμαινα.

Αρδασα

Έδρα επί τών Κομνηνών του Λέοντος Καβασίτου πού φρουρούσε τό θέμα Χαλδίας.

Ματσούκα

Μέ πολλά χωριά δεξιά και άριστερά του Πυξίτη από τά όποια τά κυριότερα ήσαν ή Λιβερά έδρα της μητροπόλεως Ροδοπόλεως την όποιαν άποτελούσαν ή Ματσούκα, Γαλλιάνα και Σαντά τό Καπή-κιοί ή

αρχαία Ζούλη παραθεριστικό κέντρο, τό Χορτοκόπι.

Ή Δανείριχα από τά πλέον προοδευμένα χωριά της περιφέρειας Γαλλιάνα μέ μεγαλύτερα χωριά την Αρμενού, τά Κοτύλια και τή Βάλαινα.

Σαντά

Δεξιά και άριστερά του ποταμού Γιάμπολου. Ήταν ή πολεμικότερα φυλή του Πόντου και ώνομάσθη γι αυτό τό Σούλι του Πόντου και από τόν Αμερικανό πρόξενο ή Σπάρτη του Πόντου για τό άνταρτικό κίνημα πού δημιουργήθηκε στη Σαντά, έξορίσθηκαν οί κάτοικοί της στο Έρζερούμ και Χουνούζ όπου πέθαναν οί μισοί. Γύρω από την Τραπεζούντα ήσαν τά Σουμοχώρια: τό Σοούκ-σου τό θέρετρο τών Τραπεζουντιών, τ' Αμπέλια, ό Κογκάς, ή Όλασσα και άλλα πολλά.

Γεμουρά και κατά τούς Κομνηνούς Γημουρά προς τό άνατολικό μέρος του Πυξίτη μέ τά χωριά:

Κύμινα ή Χότση μέ δωρεάν φοίτηση στα σχολεία της, πατρίδα του Σεβαστου πού ίδρυσε τό φροντιστήριο της Τραπεζούντας, ή Σαμάρουξα, ή Σάνα, ή Μέσηνα.

Σούρμενα και αρχαιότερα Σουσούρμεινα άνατολικά του Καρά-ντερε μέ μεγαλύτερα χωριά την Κοινώνισσαν, την Τσίτε και Τσικολή. Λέγεται ότι ό Απόστολος Ανδρέας εκήρυξε στα Σούρμενα. Οί κάτοικοί τους επιδίδοντο στο έμπόριο και στην χαλκουργία.

Όφισ μέ πολλά χωριά τά όποια άλλαξοπίσθησαν εκτός από μερικά.

Ριζαίον επί τών Βυζαντινών πόλις όχυρά μέ όλίγα Έλληνικά χωριά πρωτεύουσα του Λαζιστάν.

Αθήναι τουρκιστί Άθινα όνομάσθη από τό ναό της Αθηνάς μέ όρυχάκινη πύλη.

Έσκι Τραπεζάν κείται άνατολικώς από την Άθινα και όνομάζετο στην αρχαιότητα Λίμνη ή Ξυλίνη.

Μακρύς γιαλός μέ τεΐχος, θέατρον και ίπποδρόμιον, ήτο τό έσχατον φρούριον τών Κομνηνών.

Βαθύ τό σημερινό Βατούμ λιμν ή και πόλη στίς εκβολές του Ακάμψιος (Τσορόχ). Τό Βατούμ είχε άκμαία κοινότητα Έλληνική μέ ναό και σχολείο κατά δέ τό 1919 και έπειτα έχρημάτισε έδρα της Έθνοσυνελεύσεως του Πόντου.

Φάσις

Τό σημερινό Πότι πόλις όχυρά στις εκβολές του όμωνύμου ποταμού. Ήτο πόλις, κατά τόν Στράβωνα, έμπόριον τών Κόλχων εις ό συνεσορεύοντο τά άφθονα και ποικίλα προϊόντα της χώρας, Ξυλεία οικοδομήσιμος και λίνος και κάνναβις και κηρός και πίσσα και τά πολυθρόλλητα της χώρας λινουργήματα. Έδω ό Αρριανός ειδε θραύσματα λιθίνης άγκύρας τά όποια έθεώρησε ως λείψανα της άγκύρας της Αργούς. Και έδω κήρυξε ό Απόστολος Ανδρέας.

Διοσκουριάς προς βορράν της Φάσιδος άποικία Μηλισίων χρησίμεινε ως έμπορική άγορά τών λαών του Καυκάσου. Κατά τούς Βυζαντινούς χρόνους όνομαζόταν Σεβαστόπολη· ό Ιουστινιανός μέ τείχη και φρούρια την έκαμε "ανάλωτον". Επί Κομνηνών όνομαζόταν Σωτηριόπολις και ήταν τό μεθοριακό φρούριο του κράτους. Σήμερα λέγεται Σοχούμ και είνε ώραία πόλη. Και έδω κήρυξε ό Απόστολος Ανδρέας.

Τσαρσαμπάς

Ν.Α της Αμισού μέσα σε εύφορο κάμπο μέ 200 οικογένειες Έλληνικές, 400 Αρμενικές και 600 Τουρκικές. Διατηρούσε παιδαγωγείον, Έλληνικόν σχολείον και Παρθεναγωγείο.

(συνεχίζεται στο επόμενο τεύχος)

Η λίμνη Uzungöl στη ΒΑ Τουρκία έχει παγώσει

Ένα μεγάλο μέρος της πανέμορφης λίμνης Uzungöl, που είναι παγκοσμίου φήμης αξιοθέατο στην περιοχή Çaykara της Τραπεζούντας, πάγωσε λόγω του κρύου καιρού που επικρατούσε το μήνα Ιανουάριο στην περιοχή.

Οι επισκέπτες του προηγούμενου μήνα που ήρθαν στο Uzungöl για να περάσουν τις πρώτες μέρες του νέου έτους μόνοι με τη φύση μακριά από τα πλήθη κόσμου των πόλεων έπαθαν σοκ όταν αντίκρισαν την παγωμένη λίμνη καθώς περπατούσαν γύρω από τη λίμνη ενώ πουλιά και μικρά ζώα "απολάμβαναν" τη βόλτα τους πάνω στους πάγους. Οι παραθεριστές δεν έχασαν την ευκαιρία και τράβηξαν πολλές φωτογραφίες κάνοντας βόλτα στη λίμνη, η οποία ήταν καλυμμένη με πάγο.

Το τουριστικό θέρετρο για το οποίο έχουμε αναφερθεί σε παλαιότερα τεύχη του "Αργοναύτη" αλλά και έχουμε επισκεφθεί πολλές φορές φιλοδοξεί να γίνει ένα από τα σπουδαιότερα θέρετρα της Τουρκίας και θα τα καταφέρει πολύ σύντομα με τις κινήσεις που γίνονται από τις τοπικές αρχές.

ΤΜΗΜΑ ΘΕΑΤΡΟΥ από την Εύξεινο Λέσχη Βέροιας

Εμπλουτισμός με νέα στελέχη επιθυμεί να εντάξει στο δυναμικό της η λέσχη με μόνιμη ερασιτεχνική θεατρική ομάδα από αρχάριους και εν ενεργεία ερασιτέχνες ηθοποιούς, για την παρουσίαση ποντιακών θεατρικών έργων.

Για το λόγο αυτό απευθύνει ανοιχτή πρόσκληση προς τα μέλη και τους φίλους της αλλά και σε κάθε ενδιαφερόμενο, να στελεχωθούν την νέα θεατρική της ομάδα.

Σκοπός του συλλόγου είναι να αναδείξει το ερασιτεχνικό ποντιακό θέατρο και την πλούσια ποντιακή διάλεκτο. Παρακαλούνται όσοι ενδιαφέρονται να δηλώσουν συμμετοχή στο τηλέφωνο 2331072060 - 6983503676 (Γραμματεία Λέσχης)

Η ΠΟΝΤΙΑΚΗ ΔΙΑΛΕΚΤΟΣ

Γράφει ο
Γιώργος Χειμωνίδης

Είναι γνωστό ότι στην ποντιακή διάλεκτο όπως και σε όλες τις διαλέκτους αυτού του πλανήτη, υπάρχουν λέξεις άλλων διαλέκτων και γλωσσών. Η δική μας διάλεκτος, γνήσια κόρη της Αρχαίας Ελληνικής γλώσσας είναι δυσνόητη και δυσανάγνωστη.

Αναρωτιέμαι πως να τολμήσει και με ποια διάθεση να το κάνει ένας συμπολίτης μας, να διαβάσει ένα γραπτό της ποντιακής διαλέκτου, όταν εκ των προτέρων θα γνωρίζει ότι με την ανάγνωσή του δεν θα είναι σε θέση να το ερμηνεύσει; Από τα πράγματα συμπεραίνεται ότι τα γραπτά της ποντιακής διαλέκτου έχουν πολύ μικρό αριθμό αναγνωστών, ο οποίος θα μειώνεται σταδιακά όσο θα περνούν τα χρόνια με κίνδυνο στο μέλλον να ελαττωθεί επικίνδυνα και ανεπανόρθωτα. Επηρεασμένος από αυτές τις στενάχωρες σκέψεις νοερά οδηγήθηκα μέσα από στενά συναισθηματικά μονοπάτια και παρόμοιες δυσκολίες, δυσκολίες που θα κληθούν να διαχειριστούν και να ξεπεράσουν οι απόγονοί μας, προκειμένου να διατηρήσουν αναλλοίωτη, όσο είναι ανθρώπινα δυνατόν, την πολιτιστική ταυτότητά τους, (την ταυτότητά μας) αγωνιζόμενοι πάντα ενάντια στο χρόνο ο οποίος δεν συγχωρεί τέτοιου είδους αδιαφορίες, αδράνειας, λάθη και παραλείψεις.

Ο βασικότερος όμως κίνδυνος φθοράς μιας πολιτιστικής ταυτότητας ενός λαού, ανεξάρτητα από το αριθμητικό μέγεθος του, υπάρχει και θα συνεχίσει να υπάρχει, ιδιαίτερα στα χρόνια που θα ακολουθήσουν διότι σ' αυτά θα κυριαρχήσει η λεγόμενη «παγκοσμιοποίηση» η οποία θα πορεύεται εξαρτημένη από τα οικονομικά και μόνο συμφέροντα των μεγάλων με συνοδοιπόρο της την αυταρχική λειτουργία των εκάστοτε «πλανηταρχών».

Μεγαλύτερος κίνδυνος και από τους αναφερόμενους όμως, θα είναι «ο εφησυχασμός και η αδράνεια» αυτού του ίδιου του λαού ο οποίος θα μείνει αδιάφορος στα όσα θα συμβαίνουν γύρω του και ιδιαίτερα σε όσα θα αποφασίζουν οι άλλοι λαοί γι' αυτόν χωρίς αυτόν.

Σήμερα αγαπητέ αναγνώστη, υπάρχουν ακόμη

συμπολίτες μας, κυρίως τρίτης ηλικίας, οι οποίοι μπορούν να διαβάσουν και να ερμηνεύουν ένα γραπτό της ποντιακής διαλέκτου. Αύριο όμως που αυτοί θα είναι λιγότεροι και μεθαύριο ελάχιστοι; διότι η ζωή συνεχίζεται, τότε;

Ακολουθώντας νοερά και πάλι αυτή την φθίνουσα πορεία του αριθμού των αναγνωστών των ποντιακών κειμένων οδηγήθηκα μέσα από συναισθηματικά κακοτράχαλα μονοπάτια σε καταστροφικά και μη αναστρέψιμα αδιέξοδα.

Αυτή και μόνο η μικρή υπόμνηση των μελλοντικών προβλημάτων τα οποία αναπόφευκτα θα αντιμετωπίσουν οι απόγονοί μας είναι πιστεύω ικανή, αγαπητέ αναγνώστη, να ξυπνήσει μνήμες σε όλους μας ώστε να ξαναθυμηθούμε το απόφθεγμα: Οι μεγάλοι πρέπει να θυμούνται και οι μικροί να διδάσκονται.

Επηρεασμένος συναισθηματικά από όσα ανέφερα και σεβόμενος τον πολύτιμο χώρο της εφημερίδας μας κλείνω εδώ αυτή τη μικρή αναφορά μου αποφασισμένος όμως, μια απόφαση ατομική η οποία ευελπιστώ πολύ σύντομα να γίνει ομαδική, συλλογική, στο εξής στα γραπτά μου να προσθέτω την σχετική ερμηνεία τους και αναλυτικό λεξιλόγιο. Έτσι μόνο αυτά θα γίνονται κατανοητά και ευχάριστα στους αναγνώστες τους.

Λέξεις άλλων διαλέκτων και γλωσσών.

Ηλαχουσή= η ησυχία Περσική λέξη

Η γαρή= η γυναίκα " "

Η σιάπκα= η κουκούλα-το καπέλο Ρωσική λέξη

Τα σαπόκια= οι μπότες-τα υποδήματα " "

Τα μουράτια= οι προσδοκίες Τουρκική λέξη

Το γεργάν ή το γιοργάν= το πάπλωμα Τουρκική λέξη

Το γαϊράτ= η υπομονή " "

Το ζεχίρ= το πικρό Αρμενική λέξη

Το στόλ= το τραπέζι Γερμανική λέξη

Το καρτόφ= η πατάτα " "

Μικρό δείγμα λέξεων που θα πάψω να χρησιμοποιώ.

ΕΛΕΥΘΕΡΟ ΑΝΕΚΔΟΤΟ

Τη Λισάφ' α' ση Σαντάν έντρισαν ατέν πολλά μικρέσαν. Σ' εφτά ημέρας απάν' η πεθερά τ' ε' στείλιν ατέν σα κυρουλκά τ'ς «σην ΙΔΕΑΝ»*. Εκείνε εστάθεν ση Κυρού ατ'ς έναν εβδομάδαν και μίαν 'κι έγγεψεν τα πεθερικά τ'ς. Η μάνα τ'ς εστεναχωρεδκούτον πολλά και ενούνιζεν πως θα λείι στην Λισάφ' να κλώσκεται και πάει οπίσ' σα πεθερικά τ'ς.

Έναν ημέραν έφτυσεν τον διάβολον και είπεν ατέν:

-Λισάφ' πουλόπο μ' εμείς έντρισαμε 'σεν κι εσύ εθαρώ ακομάν 'κι εγροίκσες ατο και άμον ντ' ελέπω 'κι θέλ'τς να κλώσκεσαι οπίσ' και να πας σα πεθερικά σ'.

-Είναι μάνα, είπεν η Λισάφ' ογώ εκανένθεν ντ' έντρισα καλόν αν έν' τ' άντρισμαν ατώρα ας πάει και η αδερφή μ'.

Ερμηνεία

Την Ελισσάβετ από τη Σάντα (του Πόντου) την πάντρεψαν πολύ μικρή. Πάνω σε εφτά ημέρες η πεθερά της την έστειλε στους γονείς της τηρώντας το ποντιακό έθιμο «ΙΔΕΑ»*. Εκείνη έμεινε στο πατρικό της (με τους γονείς της) μία εβδομάδα και μια φορά δεν ανέφερε τα πεθερικά της. Η μάνα της στεναχωριόταν πολύ και σκεφτόταν πως θα το πει στην Ελισσάβετ να γυρίσει πίσω και να πάει στα πεθερικά της. Μια μέρα τόλμησε (ξεπέρασε την ντροπή) και την είπε:

Ελισσάβετ, πουλάκι μου, εμείς σε παντρέψαμε και εσύ νομίζω ακόμη δεν το κατάλαβες και όπως βλέπω δεν θέλεις να γυρίσεις πίσω και να πας στα πεθερικά σου.

Ναι μάνα, είπε η Ελισσάβετ, εγώ φτάνει που παντρεύτηκα καλή αν είναι η παντρειά τώρα ας πάει και η αδερφή μου.

Λέξεις

Λισάφ' = η Ελισσάβετ

Σαντά = Σάντα του Πόντου= οι πρόγονοί μας τόνιζαν τη λήγουσα του ονόματος της πατρίδας τους. (Σαντά)

έντρισαν= πάντρεψαν, της έδωσαν άντρα

εγυναίκ'σαν = πάντρεψαν, του έδωσαν γυναίκα

κυρουλκά= γονείς (από το κύρης= πατέρας)

έγγεψεν= ανάφερε (αγγεύω = αναφέρω)

ενούνιζεν= σκεφτότανε (νουνίζω= σκέφτομαι)

κλώσκεται= γυρίζει -επιστρέφει (κλώθω= γυρίζω)

έφτυσεν τον διάβολον= μεταφορικά (τόλμησε -αποφάσισε)

εγροίκ'σες-εγροίξες= κατάλαβες - αντιλήφθηκες

άμον= σαν- όπως. Π.χ. Ατός άμον εσέν' έν'= Αυτός σαν εσένα είναι.

Το άντρισμαν= η παντρειά

Το ποντιακό έθιμο «ΙΔΕΑ»*

Μετά το γάμο την έβδομη ημέρα, δηλαδή την επόμενη Κυριακή, όχι ενωρίτερα, με την άδεια των πεθερικών της, η νύφη επισκέπτονταν στο πατρικό της σπίτι, τους γονείς της. Η επίσκεψη εκείνη ήταν μιας δήλωση αποδοχής της από την οικογένεια του γαμπρού. Αν η νύφη επέστρεφε στο πατρικό της σπίτι, στους γονείς της, ενωρίτερα από εφτά ημέρες τότε αυτή δεν ήταν αποδεκτή από τα πεθερικά της και άρα ο γάμος ήταν προβληματικός. Τότε έλεγαν « η νύφε εκλώσεν σ' εφτά» και από τη στιγμή εκείνη η νύφη ήταν στιγματισμένη και δακτυλοδεικτούμενη.

Ράβε - Ξήλωνε και πάλι απ' την αρχή

Συνέχεια από την 1η σελίδα

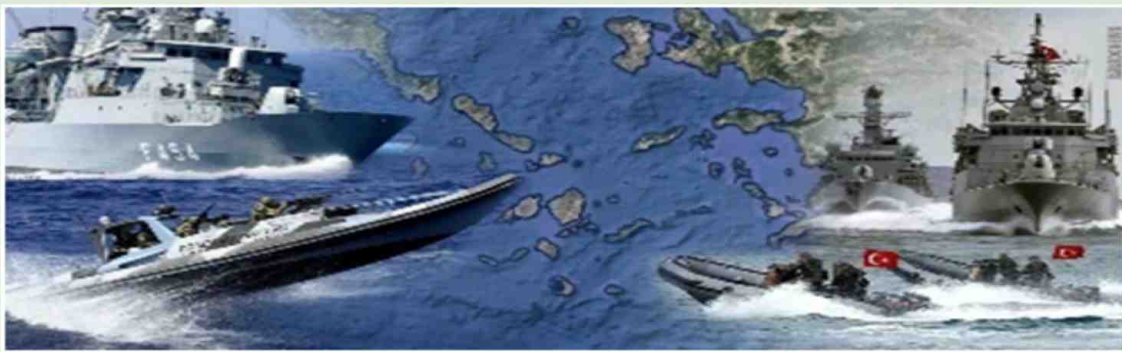
Το ιερό μας μοναστήρι στέκεται λαξευμένο στην απότομη πλαγιά του βουνού 300 μέτρα πάνω από τη γραφική κοιλάδα Altındere και είναι ένα από τα σημαντικότερα τουριστικά αξιοθέατα της Τραπεζούντας. Η εμβληματική κατασκευή έκλεισε για τους επισκέπτες για τέταρτη φορά μέσα σε πέντε χρόνια λόγω έργων βελτίωσης των εξωτερικών τοιχωμάτων και της πλαγιάς.

Αυτή τη φορά, οι ειδικοί προσπαθούν να διορθώσουν τον βραχώδη όγκο των 360 τόνων, που εγκυμονεί σοβαρούς κινδύνους, ακριβώς πάνω από την είσοδο του μοναστηριού στην πλαγιά με ασάλινους πασσάλους μήκους 16 μέτρων. Αρχικά χρησιμοποίησαν συρμάτινο πλέγμα για να ασφαλίσουν τον βράχο σε μια προσπάθεια να αποτρέψουν την πτώση των ογκόλιθων. Αλλά προφανώς αυτή η μέθοδος δεν ήταν αρκετή, επομένως, αποφάσισαν να χρησιμοποιήσουν και χαλύβδινους πασσάλους. Το μοναστήρι, το οποίο βρίσκεται στον Δοκιμαστικό Κατάλογο Παγκόσμιας Κληρονομιάς της UNESCO από το 2000, είναι επίσης γνωστό ως Ελληνορθόδοξο Μοναστήρι της Παναγίας και πιστεύεται ότι χτίστηκε από δύο μοναχούς στα τέλη του τέταρτου αιώνα.

Αφού ολοκληρωθούν οι τρέχουσες εργασίες ανακαίνισης, το μοναστήρι αναμένεται να επαναλειτουργήσει στις 31 Ιανουαρίου 2022.

Φίλος γιαμ Τουσμάνος

Συνέχεια από την 1η σελίδα

συνειδησης του σκλαβωμένου πληθυσμού της, ούτε ως αποτέλεσμα ιστορικής αναγκαιότητας. Μας θεωρούν μια αυθαίρετη και ιστορικά παράνομη κατασκευή στην περιοχή.

Κατά την άποψη των Τούρκων, ο ξεσηκωμός του 1821 δεν ήταν μια επανάσταση με εθνικοαπελευθερωτικά χαρακτηριστικά, αλλά μια ακόμα από τις εκατοντάδες εξεγέρσεις που ξεσπούσαν συχνότατα σε διάφορες περιοχές της αχανούς αυτοκρατορίας τους για διάφορους λόγους (οικονομικά ζητήματα, αρχηγικές βλέψεις, κλπ). Όλες τους καταπνίγονταν αργά ή γρήγορα στο αίμα, έτσι θα γίνονταν και το 1821, απλώς η ελληνική εξέγερση είχε την τύχη (ή σχεδιάστηκε επί τούτου, εξαρτάται από τον Τούρκο ιστορικό που γράφει) να ξεσπάσει την χρονική περίοδο που άρχιζε η επίλυση του περίφημου Ανατολικού ζητήματος.

Δηλαδή μας θεωρούν ένα κρατίδιο που κατασκευάστηκε από τους Αγγλο-Γάλλο-Ρώσους με στόχο να αρχίσει να ξηλώνεται το Οθωμανικό πουλόβερ.

Τους δύο αιώνες που ακολούθησαν, αυτή η άποψη τους για την τεχνητή δημιουργία του ελληνικού κράτους με εντολή των Δυτικών, όχι μόνο δεν άλλαξε αλλά ενισχύθηκε. Θεωρώντας μας ένα τεχνητό δημιούργημα που αφού φτιάχτηκε από τους Δυτικούς κατασκεύασε εκ των υστέρων εθνική συνείδηση και πλαστή ιστορική συνέχεια, οι Τούρκοι πιστεύουν ότι αυτοί είναι ο παλιότερος λαός στην περιοχή.

Όσο παράξενο και αν ακούγεται οι Τούρκοι θεωρούν ότι η Ελλάδα έχει ιστορία μόλις διακοσίων χρόνων, σε αντίθεση μ' αυτούς που έχουν σχεδόν χίλια και πλέον χρόνια παρουσίας στην ευρύτερη περιοχή μας. Όταν τους λέμε για Πόντο, Ιωνία, Μεγαλέξανδρους, ελληνιστικά χρόνια ή για την Βυζαντινή μας προϊστορία, αυτοί γελούν. Όλα αυτά τα θεωρούν ανέκδοτα και φαύλα ιστορικά μας κατασκευάσματα. Και μην πείτε ότι αυτά τα ιστορικά δεν έχουν πια αξία, διότι κάνετε λάθος. Κατά την αντίληψη τους, αυτοί ως ο παλιότερος λαός και ως κραταιά αυτοκρατορία στην περιοχή, έχουν ιστορικά δικαιώματα.

Προφανώς με αυτή την οπτική γωνιά οι τούρκοι δεν αναγνωρίζουν ούτε διεθνές δικαίο, ούτε διαθέσεις των λαών, ούτε γενοκτονίες ελληνικών πληθυσμών, ούτε ιστορικά δικαιώματα πέραν των δικών τους, ούτε αποβατικές στρατιές του Αιγαίου.

Εμείς όμως πρέπει να γνωρίζουμε πως σκέφτονται και τι λένε, διαφορετικά δεν θα μπορούσαμε ποτέ να τους αντικρούσουμε αν και όταν χρειασθεί.

Τουσμάνος=εχθρός

Ελλάδα πού πας;

Η απογραφή του πληθυσμού της χώρας θα ολοκληρωθεί εντός του Ιανουαρίου του 2022, ενώ θα ακολουθήσει ένα δεκαήμερο συλλογής πληροφοριών με κάθε πρόσφορο μέσο, ώστε να γίνει όσο το δυνατόν καλύτερη προσέγγιση του πραγματικού πληθυσμού της χώρας.

Από τα πρώτα στοιχεία αναμένεται να ανακοινωθεί η σημαντική μείωση του πληθυσμού συγκριτικά με την προηγούμενη απογραφή. Υπάρχουν όμως σαφείς ενδείξεις ότι ο πραγματικός πληθυσμός θα να είναι ακόμη μικρότερος από αυτόν της προηγούμενης απογραφής.

Η αναλογία του πληθυσμού άνω των 65 ετών στο σύνολο του πληθυσμού θα φτάσει σε ιστορικά ρεκόρ, ενώ το 2021 και λόγω των θανάτων από τον κορονοϊό αναμένεται να σημειωθεί ο μεγαλύτερος αριθμός απωλειών σε ετήσια βάση, αλλά και το μεγαλύτερο «άνοιγμα» στην ψαλίδα των γεννήσεων με τους θανάτους.

Τα αναμενόμενα στοιχεία δείχνουν και ένα από τα μεγαλύτερα προβλήματα στην Ελλάδα όσον αφορά το μικρό ποσοστό των νέων στο «μίγμα» του συνολικού πληθυσμού, με την αναλογία να είναι σαφώς χειρότερη όχι μόνο σε σχέση με τις περισσότερες ευρωπαϊκές χώρες, αλλά και συγκριτικά με τη γειτονική Τουρκία.

Δυστυχώς το ισοζύγιο «γεννήσεων - θανάτων», αλλά και των εκτιμήσεων για την εξέλιξη του ισοζυγίου στο «μέτωπο» της μετανάστευσης είναι αρνητικό ενώ θετικά νέα από το δημογραφικό μέτωπο δεν αναμένεται να προκύψουν και τα τελικά στοιχεία απλώς θα αναδείξουν με μεγαλύτερη λεπτομέρεια την πραγματική έκταση του προβλήματος:

Το ποσοστό του πληθυσμού ηλικίας άνω των 65 ετών ως προς το σύνολο του πληθυσμού αναμένεται να προσεγγίσει το 23%-24%. Με βάση την τελευταία εκτίμηση του πληθυσμού, η αναλογία έχει υπολογιστεί στο 22,6%. Αντίστοιχα, το ποσοστό των παιδιών ηλικίας κάτω των 14 ετών στο σύνολο του πληθυσμού είναι πιθανό να υποχωρήσει κάτω και από το 14,1% που ανέφερε η τελευταία εκτίμηση.

Η Ελλάδα δεν διαθέτει ούτε μία περιφέρεια -με μοναδική εξαίρεση τα νησιά του Βορείου Αιγαίου- στην οποία η αναλογία των νέων ηλικίας 15 έως 29 ετών να αντιπροσωπεύει πάνω από το 20% του πληθυσμού. Απεναντίας διαθέτει «γερασμένες περιφέρειες» (π.χ. Πελοπόννησος), όπου η αναλογία είναι μικρότερη ακόμη και από το 15%, ενώ όλη η ηπειρωτική χώρα βρίσκεται κάτω από το 17%. Αντίθετα, το σύνολο της τουρκικής επικράτειας έχει αναλογία μεγαλύτερη του 20%.

Το ισοζύγιο γεννήσεων-θανάτων εξακολουθεί να είναι αρνητικό τα τελευταία χρόνια και το πρόβλημα συνεχώς διογκώνεται. Το 2021 είναι πιθανό να καταγραφεί ο μεγαλύτερος αρνητικός αριθμός, αυτή τη φορά όχι λόγω των μειωμένων γεννήσεων αλλά εξαιτίας των αυξημένων θανάτων, οι οποίοι είναι δεδομένο ότι θα κινηθούν σε ιστορικό υψηλό, καθώς μόνο το 2021 εκτιμάται ότι έχουν χαθεί (και λόγω κορονοϊού) πάνω από 140.000 ανθρώπινες ζωές.

Είναι η ώρα που η Ελληνική πολιτεία πρέπει να μπει μπροστά, να δει επιτέλους το οξύ πρόβλημα και να λάβει γενναίες αποφάσεις, πριν χαθεί έστω και την ύστατη στιγμή η τελευταία ευκαιρία ΣΤΗΡΙΖΟΝΤΑΣ πραγματικά την οικογένεια και τις γεννήσεις, γιατί πεθαίνοντας ο γερασμένος πληθυσμός της θα πεθάνει και αυτή μαζί.